

Latweefchū Awises.

Ar augstas Ēweschanas - Kummisiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 12. Zettortdeena tannī 23schā Merz 1822.

Zelgawa, tannī 21mā Merz.

Ta Keisarista Augstiba tas Leels
Prinjis Nikolai Pawlowitsch, tannī 10tā
schi mehnescha deenā, preefsch püssdeenas no
Wildas nahkdams, zaur muhsu pilssatu, us
Pehterburgi aisbrauzis.

• Mo Nihges.

Muhfu pilssata Awises lassa no daschahm
nelaimehm, kas Widsemīne notifikuschas un ne
kas ne kaitetu, kad to arri juhsu Awises eera-
stitut, jo kas zilveku starvpā notifikst, zitteem
zilvekeem jadarra sunnamu, kristigas lihd-
zeetibas un arri mahzibas labbad.

Isghajuscha Dezember mehneschā Tehrpates
aprinki meddineeks no klabberjagd pahr-
eedams un peelahdetu plinti us plezzi nesdams,
ar teem zitteem meddinekeem us mahjahm
gahje; nedohmajohf schahwens no winna
plintes isfprahdje un wiss tas schahwens Mu-
ischas kutscherim, kas blakkam gahje, kruhtis
eestrehje; tas lohti faschauts wihrs tai ohtrā
deenā arri nomirre. Al! zif nelaimes jau ar
pealahdetahm plintehm padarritas un tomehr
wehl daschi jehgeri naw gudri tappuschi un ar
schausameem rihskeem, kur tatschu dīshwa nah-
we eekfchā, kā ar kohku gabbaleem dīshwo.

Call-azzes Kirspehlē, Walmares aprinki
weeris fainneeks, kas tannī 27tā Janvar agri
no rihtem Krohgā brandvihnu bij dsehris,
ohtrā deenā, ne zif tahlu no ta pascha krohgā
zellmallā nomirris tappe atrasis. — Appakfch
Labrenz Muischas, Walmares aprinki, tannī
nakti us to 23schū Janvar rihsas ar diweem
kambareem un ar laidaru nodegge. Tas ugguns-
grehks no weenas meitenes neapskattishanas
bij zehlees. — Tapatt arri Deewamscheit ap-
pakfch Spreestes-Muischas tai paschā aprinki,
tannī 19tā Janvar, laidars un flehls ar ugguni

aisgahje. Ganna puifens 10 gaddu wezs, no
ugguns furra aisgahje lohpus laidara eedsiht,
neapskattidamees ka kamohles peedrohfsnēs
ugguns bij eekfchā; laidara to eraudsijis ka
kamohle degg, to nomauzis ar kahjahn ugguni
isminne im aisgahje, bet dsirksteles bija junta
eestrehjuscas, un ta tas ugguns-grehks zehlees.

Nefchfihstiba dsemdina slepkawibu.

Appakfch Kambi-muischas, ne zif tahlu no
Tehrpatte, weens kalps diwi gaddus ar meitu
no zittahm mahjahm neschfihstibā bij dīshwo-
jis, allaschin sohlidamees to meitu, kam jau
behrns no winna bija, prezzeht. Kad nu schi
us to pastahweja, lai sawu wahrdu peepilda,
un kad winnam ta meita wairs nepatikke, tad
isghajuscha November mehneschā weenā wa-
karā scho meitu no mahjahm issauze, subbi-
nadams lai eijoht sawu brahli apmekleht;
wisch buhshoht pawaddiht. Ta nelaimiga
meite paklautija, — pee laipas nonahkuschi,
un par winnu eijoht, tas blehdigs kalps to
apsmeetu meitu no laipas uppē eegruhsch, un
kad ne noslihke, tad pats uhdeni eelehzis, win-
nas galwu tik ilgi appakfch uhdens turreja,
kamehr noslahpe. Nu winsch lihkim sinaggū
akimini pee kahjahn peseheje un to dīllakajā
weetā uhdeni eesweede. Bet Deewa taifniba,
kas allaschin nomohdā, ne lahwe ka schi slep-
kawiba apfegta palikke. Pehz feschahm nedde-
lahm tahs nelaimigas meitas kafku drahne
uppē tappe atrasta, un tahs nelaikas brahlis
tulihf dohmas us to apfneheju sawas mahfes
turreja, ka effoht winna slizinajis. Tai uppē
tappe meflehtis un tas lihkiti ahtri tappe atrasis.
To slepkawu tulihf sanehme, winsch arri ilgi
ne leedsehs un sawu pelnitu strahpi dabbuhs.

Mehs mahzamees no schihs breefniagas slep-
kawibas, ka grehks grehku dsemdina. Dasch zil-

weks neschkifstibū turra par masū grebku, bet woi tad schi ta pírma reise, ka no neschkifstas dsihwoſchanas zilweku ſlepkariba zehluſees, un woi tad wellu par nepateesu to neschkifstu garru ſauz? —

No. Sakkas = Muischas, tannī 14ta Merz.

• Ko juhs no Drustes = Muischas ſkohles Widſemnē Alwises eſſat rakſtijuschi, tas irr labba un ſlavejama leeta, bet pee mums laudis arri labbu ſkohli uszehluſchi un weenī paſchi bes-paliga uſturra. Muhsu ſkohlineiſteris dabbu no iſkatra ſaimneeka I Sudraba Rubbuli, pa-wiffam 120 Sudraba Rubbulus par gaddu, bes tam winnam arri Diputatu dohd eekſch lab-bibas: 24 puhru rudsu, 12 puhru eefala, 25 puhru ausu un 4 puhru kweeſchu, no Mu-iſchias wiinam teek ruhme un filtums dohti un par to wiſch mahza 20 lihds 30 jauneklus-eekſch rakſtijchanas un rehkinachanas un arri-eekſch Kreewu = un Wahzu = wallodahm. —

* * *
• Tas mums par ſirſnigu preeku, ka tee Eallineeki ta par ſawu mihiu behrnu ihſtu labklahſchanu gahdajuschi; ta irr ta ihſta manta, ko ſameem behrneem buhs apgahdaht un pak-fal vameſt, jo ko tu ſimni un ko tu tizzi, tas tew-paſcham peederr, ta zitta baggatiba un manta, laiziga buhdama, ſemmei peederr un lehti is-ſuhd.

No ſkreijofchahm ſiwiſ.

Tannis leelās juhrās ſtarp Alwiku, Ameriku un Afiju, kur ſaule iſtin ſtahwu par galwu ſtahw-un kur us ſemmi melni zilweki dsihwo, uhdendſ-tahdas ſiwiſ gaddahs, kas no uhdens mahk-zeltees un kahdu gabbalu par gaiſu ſkreet. — Tu fakti, tas ne warr buht teefi, tee irr melli. Bet ja kahds zilweks us kahdu fallu dsihwo, kur ne kahdas vihles, gulbas, ſohſi jeb zitti uhdens putni ne buhtu, bet tikkai luſtigi dſeeda-taji un mescha muſikanti ween, tahds arri ne tizzetu tahdus putnus effoſchus paſaulē, kas us uhdeni peld un kas mahk appaſch uhdens eet, ka pakſal kahjas un zitti duhkeri — un mehs to tatschu labbaki ſimnam un ifdeenas redsam. — Tapehz nu ne buhs fazziht, ka wiſſ tas isdoh-

mati melli ween, ko mehs nepaſihſtam un kas mums ſwefch leekahs; Deewa brihnuna ſpehks rahdahs wiſſur, bet mehs to ne mehdſam par brihnuna leetu turreht, ko ifdeenas redsam un ko no maſahn deenahm eſſam apraduſchi.

Bet no ſiwiſ im putneem runnajoht, vihle ſimnams ta ne peld ka ſiwiſ, un ſiwiſ ta ne ſcreen ka ſtahrkis, bet ta leeta irr tahda: tahn ſkreijofchahm ſiwiſ warren garras ſpurras ar iſtin mihiſtu ahdu; ar ſchahm ſpurrehm ſiwiſ ſpehj kahdu laiku gaſfa turretees un liddinah, bet ne ilgaki, kamehr ſpurrer ſlapjas; ja paleek ſauſas, tad tulicht eekriht uhdens. Siwiſ arri ne eet laukā no uhdens luſtedamees, jeb gribbe-dama rahditees un leelitees ko mahkoht, ka to pee zilwekeem brihſham redi, nē, bet tikkai tad, kad leela nohṭe irr; jo kad tee leeli laupitaji, kas ne ween us ſemmi bet ir uhdenei tohs maſakus ehd, wiinai patlabban gribb nokert, tad tikkai zellahs pahri par uhdenei un aislidina kahdu gabbalu gaſfa; laupitais paleek tit ilgi uhdenei ka apſtulbohts, iſt ka wilks, kam gahrds kummoſ ſiwiſ ſakkoht no riſklas iſraunts. ſkreijota ſiwiſ paleek ſawā ihytā buhſchanā, prohti uhdenei pee peldeschanas kamehr warr, dohmadama: iſka-tram waijagoht palikt pee ſawas tautas un ſawas ſimamas maſes pelnichanas un, ja leela nohṭe ne ſpeeschi, ne buhs zittu ko raudſiht, jo kamehr pa durwim warroht iſtapt laukā, ne buhs raudſiht pa lohgu iſliht, un tas irr gudri un labbi dohmahts un ne buhtu par ſkahdi bijis, ja dasch zilweks, kas gohdigu ſemmes kohpſcha-nu apſinaldejis, taggad ka pliks waſatais ap-kaſtahs, preekſchlaika to buhtu pahrdo-majis, ka ne buhs neſkaidru uhdenei iſleet, kamehr ſkaidraks rohkās. —

Tahdas ſkreijofchahm ſiwiſ teem fuggeneekeem, kas brihſham pa dauids neddelahm tikkai debbes un uhdenei redi, par leeli laiku k welli, iſt ihp-aſchi ja ta ſiwiſ, kas to ohtru dſenn, arri mahk ſkreet, jo tad ſawadda meddiſchana gaſfa no-teek. Brihſham laupitais nokerr ſawu laupi-jumu un ar wiinai kohpā atkal uhdenei eekriht, brihſham ta behgdama ſiwiſ iſmuſk pateeffi. — Gaddahs daschureiſti wehl zittads karſch, fugge-neekeem pa ſmeekleem; jo daschi putni, par wiſſeem liddindami, ka muhsu kaijes, tiiko

pehz siwim, fo, kamehr uhdem paleek ne warr
lehti dabbuht, ja nu gaisa zellabs, pehz ta
nemeera fo farvā starpā turr, tad schihls leelas
kaijes, kas dauds labbaki mahf street ne kā schihls
siwis, woi to behgdamu noker, woi to dsth-
damu, brihscham abbas, un pa wissu faru
muhschu wairis ne tohp uhdem, un par to teem
kuggeneekeem tee leelaki sweekli.

Mahzees. Ir us semmi tahdus fineeklus
brihscham reds zilweku starpā, bet sinnams to
redsoht flaktohs labbaki raudahrt ne kā fineetees:
ja dimi brahli, raddi jeb draugi sahk nemeeru
un farru farvā starpā zelt, un treschais nahf
flaht un panemm to naudu jeb to leetu, fo weens
obram ne wehleja. Paturri scho wahrdū: ja
tahm siwim juhrā endeles un farsh farvā star-
pā, tad wimmu strihde teem lustigeem putneem
lauka tihri sweekli ween.

— Weens kundisnsh no garra auguma bet no
ihfa padohina, no pirkle us tirgu pilssata jaunu
kraukli. — Zits prassija, kam to putnu eshoht
pirzis? un schis atbildeja: Es skohlā esmit
dsirdejis, ka krauklis dsthwojoh ilgakt ne kā
simts gaddus, un pats gribbu raudsift, woi
teesa, jeb ne.

Dschuhkstes draudses Kesteris mums weenu
ittin jauku grahmatu rakstijis, pateikdams par
to ka schihls Alwises Latweescheem par labbu rak-
stam; mehs schim sawam draugam, fo kā
gohma wihrū senn deenahm pasihstam, no firds
par winna labbu prahstu pateizam, un winnam
atbildam, ka winna grahmatu mums par preeku
un gohdu bijusi un ka pee farwahm mihlejamahm
leetahm labbi glabbasim.

Watson un Steffenhagen.

Jebshu ne mehdsām tahdas grahmatas, kas
pee mums weeneem pascheem rakstitas, Alwises
eelift, kaut arri jaufas un smukkas buhtu, jo
mehs ne gribbam ar schahm Alwises lappinahm,
neds faru wahrdū, nedf faru gohdu ispaudeht,
kas neftahjama leelishana buhtu, tatschu weena
tahda grahmata schē saweem laffitajeem jadohd,
tapehz ka ta ihsta Latweeschu tautas mihlotaja,
ta wezza Stendera eefsch pelnitas pateizibas.

peemima, un ka labba atbilseschana teem, kas
swechhas nederrigas sinnas ween, schinnis
lappinas, mekle, un no mums ne eespehjamas
leetas prassa. Islafeet tad, mihti laffitaji, scho
grahmatu, fo itt wahrdischki jums schē dohdain;

(Chdole, tannī II tā Merz 1822,

Ir wahrdeem mehs to ne mas ne spehjam
isteikt, zeet lohti mums Chdolnekeem tahs Lat-
weeschu Alwises patihk; jo katrā neddelā mehs
kahdus jaunus stahstinus un zittas mums Lat-
weescheem derrigas sinnas lassam. Bet te
flaht mehs Jums firsnigi pateizam, ka Juhs
to par launu ne nehimat, kad kahds Juhsu aug-
stai gudribai padohmu doht irr gribbejis, weh-
ledames: lai Alwises zittadi raksteet. Tas gan-
wehl ne buhs ihsti saprattis, kas pee muhsu
prahta apkohpschanas jo geldigs irraid. Bet
Juhs to jaw paschi jo labbaki gan saprattiseet,
zaur fo muhsu prahiba ar weenu wairoees un
pee-augs. Dach labs gohdigs Mahzitis,
bet wissuwairak wezzais ē tenderis irr pee mums
Latweescheem weenu muhschigu gohda peemin-
neschanu nopolnijis, zaur tahm grahmatahm,
furcas winsch ar gudru sianu irr farakstijis.
Kad nu mums tahs jaw fenn rakstitas grahmatas
pasihstamas bīja, un ne kas no jauna
lassht ne raddahs, tad esseet Juhs, zeenigi
Kungi, no mihlestibas speesti, par to gahdaju-
schi, ka mums turpmak no jauna lassht un
mahzitees ne truhktu. — Zeek labbumu Juhsu
rakstitas Alwises pee mums padarrihs, mehs ne
spehjam jums atmaksah, bet Deewos par to
Juhs jaw schē svehtih, un tur Debbesis ar
weenu nefarwihstamu Krohni puschkohs. Ko
Juhs mums, teem wissmasakeem darrijuschi,
to Juhs esseet Winnam pascham darrijuschi.

Ir gohda bihjafcham mehs paleekam wee-
numehr. Jums

no wissas firds pateizigi,

Friedrichsberg, Ehrmann-Nathing,
Teesas-Schiewelis, Pagastateefas-Wezzakais.
Kristi Nathing, dehls.

Atbilseschana.

Kas no firds nahf, tas eet pee firds. Tā lai
irr muhsu pateiziba. Gribbedami teem mihleem:
Chdolnekeem, kas mums ar scho grahmatu:

leeli gohdu un preeku darrijuſchi, arri preeku
 darriht, mehs winneem to ſinnu dohdam: ka
 winnau tehwu tehwu, jau tannī gaddā 1230,
 tas irr preefch 592 gaddeem, pee teem pirma-
 jeem Latweescheem peederreja, kas paganiftigu
 Elkadeewibū atmette, im Jesus Kristus
 fehfdarridamu wahrdu Kurjemē peenehme.
 Tam rakſtitajam fchihs grahmataſ, kas, kā
 mums ſchkeet, Kristis Nathing, dehls bijis,
 mehs ſchē ſakkam, ka winnam Skohlineiſteris
 bijis, ka labbaku ne warr dabbuht, lai tad,
 woi wiſch pats, woi tas, kas winnu tik brangi
 iſmahzijis, mums mihiſi pee-palihs ſee Alvi-
 ſes rakſtſchanas, to wehlejam no wiſas firſt
 Watson un Steffenhagen.

Teefas fluddinachana.

Tannī 5ta Merz mehnſcha deenā no Leſtenes
 Pagasta un no Paſtaru mahjahm, puifis Jan-
 zis wahrda, pehz masas wainas aſbehdſis.
 Winnam bij matti gaiſchi dſeltani, gihiſis
 ſmuſis un appalſch, ſillas azzis un biſchift
 paſchauri ſkattahs, 18 gaddu wezzi. Drehbes
 bija: pirkas bruhnes biftes, ſils kamsols, pel-
 laka mantele ar farkanu jobstu. Kur fchiſis
 kam ne kahdas paſſes naw, rahdahs, lai jelle
 fanemm im Leſtenes Pagasta-teefai par to ſinnu
 dohd. (1)

Kanneneku Jeſtaks, Pagasta-Wezzakais.

* * * * *
 No Prawines ſaimneeka Muzzineeku Mikkela,
 us paſcheem Mahrtineem iſgahjuſchā gaddā
 meite, wahrda Anne aſbehgufi; ſchāi meitei

bija bruhns gihiſis, ſillas azzis, dſeltani matti,
 14 gaddu wezza, un winna maſu pellaku ſinnu
 ar poſgu ſakla pee ſewis turreja. Kur ſchi meita
 rahdahs, lai jelle fanemm un Prawines Pagasta-
 teefai par to ſinnu dohd. (1)

Zitta fluddinachana.

Tannī nafti no 18tas us 19tu deenu Merz
 mehnſcha ſchi gadda no Kloppmann Wirzawas
 Baſnizas-koſhga diwi ſirgi irr issagti. Weens
 bij duhkan, 11 koſretu augſts, ohts behrs ar
 bleſſiti peerē un pinkaineem farreem, abbi lihds
 8 gaddeem wezzi. Kas no ſcheem ſagteem ſir-
 geem tam Kloppmann Wirzawas Baſnizas-
 koſhgerim Johann Guttman taifnu ſinnu
 dohs, tas 20 Sudraba Kubbels pateizibas
 naudu dabbuhs. (3)

Iſdahwachana.

Puhres-Muischā, Kandawas aprinki, tas
 Baſnizas-koſhgs ar laukeem us nahkoſcheem
 Zahneem 1822 us arrenti dabbujams. (2)

Deenesta mekleſchana.

Tas Kreews Timiga Fedorow gribb labprah
 kutschera deenetu woi pilſatā, woi us jemmi
 dabbuht. Wiſch taā ammatā jau bijis, un
 par to peenahkamas grahmataſ no Kungeem
 warr parahdiht, ta kā arridsan peeklahjamas
 paſſes. Dohbelē pee Stengela Kunga, grah-
 matu Paſtes-namnā, par wianu ſinnu warr
 dabbuht. (1)

S i n n a.

Pehz Miſges tirguſ ſapeemimm, ka tannī 6ta Merz:

Puhrs kveſchu miſtu tappe makſahs ar	2 Rub.	97 Kap.	Sudraba.
--------------------------------------	--------	---------	----------

— rupju ruſdu miſtu gr.	1	37	—
-------------------------	---	----	---

— meeschu putrainu ar.	2	12	—
------------------------	---	----	---

Tauns Dahlderis geldeja 5 Rub. 7 Kap. Papihru naudas un

I Sudraba Kubbuls ſtahweja lihds ar 377 Kap. Papihru naudas.

Den Druck genehmiget, von der Einführungskommission dazu beauftragt, der

Staatsrat Reſe.